

Република Србија
ГРАД ЧАЧАК
Градско веће
Број:06-2/2026-III
28. јануар 2026. године
Ч А Ч А К

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи («Сл.гласник РС» бр.129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021- др. закон) и члана 84. Статута града Чачка („Сл. лист града Чачка“ бр. 6/2019),

Градско веће града Чачка, на седници одржаној 28. јануара 2026. године, утврдило је

ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА ЧАЧАК ЗА 2026. ГОДИНУ

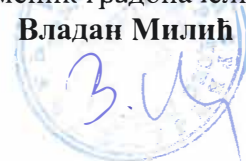
па предлаже Скупштини да донесе

ОДЛУКУ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА ЧАЧАК ЗА 2026. ГОДИНУ

у тексту који је достављен одборницима за седницу Скупштине.

Известилац на седници Скупштине је Делфина Рајић, директор Народног музеја Чачак.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ СЕДНИЦОМ
Заменик градоначелника
Владан Милић

На основу члана 54. став 1. тачка 44. Статута града Чачка („Сл. лист града Чачка“ бр. 6/2019),

Скупштина града Чачка, на седници одржаној _____, донела је

**ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ МУЗЕЈА ЧАЧАК ЗА 2026. ГОДИНУ**

I

ДАЈЕ СЕ сагласност на Програм рада Народног музеја Чачак за 2026. годину, који је донео Управни одбор Народног музеја Чачак, на седници одржаној 31. децембра 2025. године, број 563.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Чачка“.

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

Број: _____

**ПРЕДСЕДНИК
Скупштине града Чачка
Игор Трифуновић**

31. 12. 2025

Народни музеј Чачак
Цара Душана бр. 1
Број: 566
Датум: 31.12.2025.године

ПРИМЉЕНО: _____
ГРАД ЧАЧАК
ГРАДСКА УПРАВА
ПИСАРНИЦА ЧАЧАК

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

Предмет: Давање сагласности на Програм рада Народног музеја Чачак за 2026. годину.

На седници Управног одбора, одржаној 31.12.2025. године, донет је Програм рада Народног музеја Чачак за 2026. годину, па Вам достављамо исти на сагласност.

НАРОДНИ МУЗЕЈ ЧАЧАК

број 562
31. 12 20 25 год.
Ч а ч а к

НАРОДНИ МУЗЕЈ ЧАЧАК / NATIONAL MUSEUM CASAK

32000 Чачак/Cacak, Цара Душана 1/Cara Dusana 1
тел/phone: +381 32 322 169; 32 349 317 e-mail: muzejcacak@gmail.com

**ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ МУЗЕЈА ЧАЧАК
ЗА 2026. ГОДИНУ**

ЧАЧАК, 2025.

На основу члана 49. став 1. алинеја 8. Статута Народног музеја Чачак („Сл. Лист града Чачка“, бр. 5/2024-пречишћен текст), Управни одбор према својој утврђеној надлежности, на седници одржаној дана 31.12.2025. године, доноси

**ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ МУЗЕЈА ЧАЧАК
ЗА 2026. ГОДИНУ**

Председник Управног одбора

М. Чакајац

Милан Чакајац

САДРЖАЈ

I ПРЕДЛОГ ПРОГРАМА РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА ЧАЧАК ЗА 2026. ГОДИНУ	1
СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА МУЗЕЈА	2
Простор музеја Error! Bookmark not defined.	
Господар Јованов конак	Error! Bookmark not defined.
Сталне поставке	3
Нове поставке	3
Заштитна археолошка ископавања	4
III РАД СА ПУБЛИКОМ, ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ	5
Образовни рад	6
IV КАДРОВИ И ЊИХОВО СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	7
V ИСТРАЖИВАЊА И ЗАШТИТА ПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	7
Прикупљање предмета на терену	7
Теренски рад	8
Тематска истраживања	8
VI РАД СА МУЗЕЈСКИМ ЗБИРКАМА	11
Послови музејске документације, рад у депоима	11
VII ИЗЛОЖБЕ	12
Тематске изложбе Народног музеја у Чачку	12
Гостујуће изложбе	13
Гостовање тематских изложби Народног музеја у Чачку	13
Изложбе Народног музеја у Чачку у припреми	13
Манифестације	13
VIII ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	14
Припрема грађе за публикување	14
IX БИБЛИОТЕКА	15
X ЛАБОРАТОРИЈА ЗА КОНЗЕРВАЦИЈУ И РЕСТАУРАЦИЈУ	17
Конзерваторски пројекти	18
XI ИНВЕСТИЦИЈЕ И ОПРЕМА	19
XII ОСТАЛИ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	20

Припрема грађе за публикавање.....	15
IX БИБЛИОТЕКА.....	16
X ЛАБОРАТОРИЈА ЗА КОНЗЕРВАЦИЈУ И РЕСТАУРАЦИЈУ.....	18
Конзерваторски пројекти.....	19
XI ИНВЕНСТИЦИЈЕ И ОПРЕМА.....	20
XII ОСТАЛИ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА.....	20

НАРОДНИ МУЗЕЈ ЧАЧАК / NATIONAL MUSEUM CASAK

32000 Чачак/Cacak, Цара Душана 1/Cara Dusana 1
тел/phone: (032)322-169, факс/fax: 349-317

I ПРЕДЛОГ ПРОГРАМА РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА ЧАЧАК ЗА 2026. ГОДИНУ

Народни музеј у Чачку, као једна од најзначајнијих установа културе у округу и Републици, планира за 2026. годину низ акција најразличитијег садржаја који ће обогатити културну понуду града и сведочити о цивилизацијском нивоу целог подручја чачанског краја. Средства за делатност Музеја обезбеђује град Чачак из буџета, а за део заштите категорисаних, културних добара и програма од значаја за Републику, на основу посебних пројеката, Министарство за културу Републике Србије.

Народни музеј у Чачку је основан 1952. године са задатком да штити покретна културна добра и проучава прошлост Моравичког округа. Музеј је установа комплексног типа, са збиркама које имају око 20.000 предмета. Од 1952. године установа има сталну поставку у Господар Јовановом конаку у Чачку. Последња реконструкција поставке изведена је 2006. године. Поред тога редовно приређује тематске изложбе (до сада их је било више од 500), које је поред чачанске имала прилика да види и публика широм Србије.

Музеј располаже са око 360 m² изложбеног и 650 m² радног простора. Има 21 запосленог радника, од којих је 12 са високом стручном спремом (9 кустоса, 1 конзерватор и 1 библиотекар). Смештајне прилике се нису мењале од оснивања Музеја, али је доста рађено на техничком опремању и набавци савремене опреме за чување музејских збирки. Запосленима је на располагању сопствена библиотека са пробраном литературом из свих музејских струка и око 600 наслова часописа.

Народни музеј је поред прикупљања и чувања покретних културних добара засновао широк програм истраживачких активности, почев од археолошких ископавања, теренских истраживања народне традиције до архивских истраживања у земљи и иностранству. Конципирана су тако да омогуће научну валоризацију појединих историјских збивања и друштвених појава и буду основа за њихову музеолошку интерпретацију.

Захваљујући резултатима истраживачког рада, нараслим збиркама и кадровској оспособљености од 1969. године издаје свој часопис *Зборник радова Народног музеја*. Кустоси и конзерватори Музеја поред тога сарађују са страним и домаћим часописима и редовно учествују на научним скуповима. Музеј као регионална установа у значајној мери учествује у културном животу Републике.

За свој рад Народни музеј у Чачку је добијао многобројна признања, од којих

истичемо Орден Републике са бронзаним венцем, који је Музеју додељен 1978. године, Вукову награду додељену 1982. године и Октобарску награду Скупштине општине Чачак 1997. године.

II СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА МУЗЕЈА

Простор музеја

Народни музеј је смештен у два објекта, која имају статус културног добра од великог значаја. Господар Јованов конак последњи пут је конзервиран и рестауриран 1974. године и задржао је намену музејског изложбеног простора. На згради Начелства (у чијој једној половини је галеријски, радни и магацински простор Музеја) у више наврата извођени су радови (фасада, препокривање крова, пресецање зидова да се спречи ширење влаге).

Музеј и град Чачак делимично су формулисали стратегију даљег развоја музејске службе у Моравичком округу у оквиру пројекта *Престоница културе Србије 2023. године* који је финансирало Министарство културе Републике Србије и град Чачак. Пројекат је обухватио припрему нове музејске поставке у новом простору, која ће имати и боље радне услове за рад и чување збирки. Према садашњим приликама то је нова намена за Соколану и Хаџића кућу.

Мишљења смо да је претходни план за сталну поставку на спрату Старог начелства изгубио актуелност, с обзиром на то да је етнолошко одељење добило у децембру 2023. Хаџића кућу за реализацију свог концепта *Градске куће*, а реализују се још два нова простора за излагање Народног музеја у Чачку (брвнара у дворишту Музеја – Музеј детињства, Соколана – Музеј кошарке) уз постојећи стари излагачки простор у Господар Јовановом конаку, што је за град величине Чачка сасвим довољно и што је у складу са усвојеном Стратегијом развоја културе Чачка 2023-2027. Стога смо мишљења да напори који су предузети на послу обликовања сталне поставке на спрату Старог начелства треба да се преусмере и искористе за нову сталну поставку у Господар Јовановом конаку.

Господар Јованов конак

Народни музеј је сталну поставку у Господар Јовановом конаку из 1996. године обновио 2006. године заједно са најнужнијим радовима на самом објекту. Због значаја изложених колекција уведен је стабилни систем за дојаву пожара и противпровални систем за детекцију неовлашћеног приступа, као и видео надзор у целој поставци. Поред тога, у сталној поставци је 2010. године инсталиран систем за 24-часовни мониторинг амбијенталних услова. У исто време у перспективном плану треба предвидети грађевинску реконструкцију целог конака, који је грађен 1835. године и чији су конструктивни склопови, изведени скоро пре два века, дотрајали и у наредној деценији морају да се реконструишу. У складу са Стратегијом развоја културе Града

Чачка (2023–2027) и општом концепцијом Народног музеја да унапреди своју излагачку делатност, током 2026. године планира се почетак концептуализације нове сталне поставке у конаку Јована Обреновића – културном добру од великог значаја. Коначна реализација овог пројекта биће условљена комплетном санацијом објекта (реконструкција, рестаурација, конзервација). Зато се унапред планира формирање интердисциплинарног тима који ће израдити концепт поставке, дефинисати тематске целине, типологију експоната, просторни распоред и основну линију наратије. С обзиром на то да су етнолошко и спортско наслеђе већ лоцирани у посебним просторима (Хацића кућа, будући Музеј детињства, Музеј кошарке), изложбени садржаји у Конаку би требало да презентују грађу из области археологије, историје уметности и историје, уз отвореност за допуну из других збирки. Као прелазна мера, предложено је да се постојећа поставка на спрату конака допуни новим предметима, уз израду најмање две нове витрине, чиме би се обезбедила континуирана музеолошка активност до коначне реализације нове поставке. Планира се постављање предмета који су припадали Соколском друштву у Чачку, једне заставе и комплетне униформе (сурка, чакшире, кошуља, шајкача, опасач) са два или три панела на којима би се поставиле фотографије и легенде. Планира се и почетак концепције увођења „ротационих панела” у сталној поставци у Конаку Јована Обреновића са фокусом на појединачне личности, предмете или годишњице. Циљ ове замисли је да се уз минималне интервенције, унос нових покретних панела, или измена садржаја витрина, посетиоцима понуди стално свеж доживљај простора што би подстицало чешће посете Музеју.

Упоредо, наставиће се модернизација и допуна сталне поставке, па је тако за допуну сталне музејске поставке планиран наставак дигиталне реконструкције целина и појединих налаза из чувених кнежевских тумула у Атеници из периода гвозденог доба (6. и 5. век пре н.е.). Радиће се реконструкција хумке 2 – централне конструкције, обимног прстена и жртвене конструкције. У поставку ће се инсталирати таблет.

Сталне поставке

Музеј кошарке у Чачку

Услед вишеструких кашњења у изради сталне поставке, отварање „Музеја кошарке” у Чачку планирано је за другу половину 2025. године. Коначно уређење простора, завршни радови и запошљавање кадрова биће у надлежности Града Чачка, оснивача ове нове институције, која ће у почетној фази функционисати као депаданс Народног музеја у Чачку.

Као што је континуирано извештавано, Народни музеј у Чачку је у претходним годинама био активан у формирању концепта излагања, прикупљању музејске грађе и формирању сталне поставке, чиме је свој део посла окончао. У 2026. години обавезе Одељења за историју у вези са „Музејом кошарке” сматрају се завршеним.

Уколико будући запослени у „Музеју кошарке” изразе потребу за стручном подршком, сарадња ће свакако бити могућа у форми консултација, у складу са међуколегијалном праксом. Даљи програмски, кадровски и организациони развој „Музеја кошарке” биће у потпуности у надлежности те установе и њених оснивача.

Напомињемо да би, с обзиром на своју специфичност, „Музеј кошарке” у блиској будућности требало да прерасте из статуса депаданса у самосталну установу културе.

Градска кућа у простору Хаџића куће

Стална поставка *Градска кућа* отворена је 22. 12. 2023. године. Хаџића кућа у улици Господар Јованова бр. 6 је вредан споменик српске грађанске културе из 1854. године који је под заштитом државе као споменик културе. Поставка представља ентеријер грађанске куће с краја XIX до тридесетих година XX века и вредне предмете који приказују живот грађанског Чачка из овог периода. У оквиру поставке, у приземљу куће предвиђен је мањи галеријски простор за повремене и гостујуће изложбе, предавања, радионице и друге сличне активности које ће допунити и оживети простор сталне поставке *Градска кућа*. Потребно је у 2026. години извршити одређене измене у поставци које се тичу посебно безбедности изложених експоната, али и општег изгледа простора.

Нове поставке

Народни музеј у Чачку планира да поред сталних поставки у Господар Јовановом конаку и у Хаџића кући изложи и низ других драгоцених предмета из својих збирки, који до сада нису били доступни публици, а који то заслужују. Да би се ти пројекти реализовали планира се отварање нове сталне поставке *Музеј детињства* у дворишту Народног музеја.

Заштитна археолошка ископавања

Локалитет Двориште музеја у Чачку

Наставак археолошких ископавања на локалитету *Двориште Музеја*

Изузетни резултати истраживања простора музејског дворишта у коме је откривен ЈЗ део античког утврђења, изискује потребу за наставком теренских активности. Систематским радовима у дворишту ће се постепено истражити сав расположив простор. На тај начин ће се што приближније реконструисати дешавања у античком насељу које је постојало у центру савременог Чачка. Истраживања ће се наставити у већ започетом квадрату Б2 у сектору III, у којем је претходно дефинисан

део трасе јужног бедема утврђења. Планирана површина за истраживање је око 100 m² која би се могла завршити током 30 радних дана, у периоду септембар – новембар 2026. године.

III РАД СА ПУБЛИКОМ, ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ

У складу са досадашњом праксом и позитивним одзивом јавности током 2024. и 2025. године, током 2026. године наставиће се и унапредити активности из домена јавних програма и едукације.

Рад са публиком одвија се кроз стручно вођење у Сталној поставци и на изложбама, сарадњу са школама, учешће ученика и студената на изложбама и сарадњу са локалним средствима информисања. Посебна пажња посвећује се припреми образовних програма и радионица везаних за креирање и промоцију културе нашег краја, односно приближавање богате музејске колекције и укључивање музејског рада у образовни процес, односно у процес интегративног учења.

Водичи ће и убудуће радити са индивидуалним посетиоцима, организованим групама деце предшколског узраста, групама ученика чачанских школа, школа из целе Србије које долазе на излете или екскурзије у Чачак и са туристичким групама које нам доводе најпознатије туристичке агенције из наше земље. Посебно ће се обратити пажња на рад са страним делегацијама и групама које у све већем броју долазе у посету нашем граду као гости локалне самоуправе, разних привредних организација, институција, просветних установа, друштвених организација, итд.

Планира се реализација тематских и стручних вођења кроз сталну поставку у конаку Јована Обреновића, као и у оквиру планиране изложбе посвећене војводи Степи Степановићу.

Посебан акценат биће стављен на историјске јубилеје из Првог и Другог српског устанка, као и ослободилачких ратова 1912-1918. године.

Наставиће се редовно објављивање текстова о националној историји и значајним личностима из Чачка и околине. Текстови ће бити доступни у локалној штампи, на порталима и друштвеним мрежама. Биће обезбеђена медијска покривеност свих планираних изложби и јавних програма, уз сарадњу са телевизијама, радиостаницама и интернет медијима.

Такође, планира се сарадња са локалним заједницама кроз реализацију панел дискусија, тематских трибина и јавних разговора, који ће пратити актуелне изложбе и годишњице.

Посебна пажња биће посвећена развоју програма прилагођених различитим публикумима – ученицима, наставницима, породицама, старијим суграђанима и публици из других земаља – са циљем да музеј постане место отвореног дијалога, доживљаја и учења за све.

У сарадњи са Центром за научноистраживачки рад САНУ, Универзитета у Крагујевцу и Одељења историјских наука САНУ планира се организовање научног скупа у септембру 2026. године под називом: „Градови у трансформацији: индустријализација и друштвене промене у централној Србији 1945-1991.” који би се

приредио у Крагујевцу. У следећој 2027. требало би да се штампају сви реферати са овог научног скупа.

У наредном периоду предвиђа се јачање сарадње са сродним музејима у западној Србији, посебно са Музејом рудничко-таковског краја, Народним музејом у Краљеву, Народним музејом у Ужицу и музејима у Крагујевцу, Ваљеву и Шапцу, кроз заједничке изложбе, научне скупове, тематске иницијативе и размену стручних искустава.

Палеонтолошко одељење у 2026. години планира да широј јавности кроз низ предавања приближи палеонтологију, геологију и лепоте науке о Земљи. Представиће и целокупно занимање палеонтолога на један необичан начин кроз спој науке и уметности. Наши посетиоци су путем палеонтолошких изложби имали прилику да путују кроз време и простор, а да би им употпунили лепоту наше науке у 2026. години планирано је да им кроз предавања приближимо тајанствени свет палеонтологије, геологије и целокупне науке о Земљи.

Наставиће се активности на популаризацији *Римских терми*. Археолошко одељење ће наставити са континуираним акцијама везаним за одржавање и праћење стања *Римских терми*. Презентација на римским термама која је постављена 2018. године је током времена почела да пропада, стога је неопходно променити и допунити је, будући да се дошло до нових археолошких открића у Дворишту музеја. У циљу промовисања и популаризације *Римских терми*, потребно је штампање деплијана посвећеног овом локалитету. Припрема и преводи су урађени.

Редовно ће се вршити ажурирање и израда нових страна редизајнираног сајта Музеја, који је веома посећен и представља својеврсни виртуелни излог Музеја.

Предвиђене су и промоције издања Народног музеја у Чачку, као и представљање издања других издавача из земље и иностранства, као својеврсна културна мисија Музеја. Етнолошко одељење планира четири предавања везана за актуелне теме из етнологије и антропологије еминентних стручњака.

Образовни рад

Образовни рад Музеја најчешће се односи на припрему радионица и посебних програма у сарадњи са предшколским установама и школама. У сарадњи са основним и средњим школама, планира се организовање интерактивних радионица за ученике и наставнике, са циљем интеграције музејских садржаја у наставне планове и програме. Палеонтолошко, археолошко, уметничко и етнолошко одељење као и лабораторија за конзервацију укључени су у припрему специјализованих програма за децу у циљу стимулисања целовитог развоја деце, пружања могућности за социјализацију и подршке за развој посебних склоности интересовања деце. У овом контексту планира се припрема изложби и одговарајућих публикација.

IV КАДРОВИ И ЊИХОВО СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Народни музеј је од оснивања посебну пажњу посвећивао кадровској структури својих запослених. Данас има 21 запосленог (2 доктора наука, 10 их је са високом стручном спремом, 3 са вишом, 5 са средњом и један полуквалификовани радник). Од девет кустоса, шест су са звањем музејског саветника, један са звањем вишег кустоса и два са звањем кустоса. У њиховој надлежности је рад на заштити покретних културних добара на територији града Чачка и општина Лучани, Ивањица и Горњи Милановац.

Кустоси, конзерватор, музејски водичи, конзерватор-техничар и библиотекар Музеја, у току године учествоваће на научним скуповима, семинарима, специјалистичким програмима и састанцима стручних секција у земљи и иностранству у оквиру области којима се баве. Такође, планирана је и сарадња и објављивање радова у стручним часописима и публикацијама. Планирано је учествовање запослених на стручним секцијама МДС, СГД-а и ИСОМ-а. Планира се учешће етнолога на Међународном фестивалу етнолошког филма и Међународном скупу етнолога у Музеју банатског села у Темишвару. Археолози планирају учествовање на стручним секцијама и Годишњој скупштини САД-а, као и презентовање резултата истраживања на међународним скуповима. Такође, планирано је да се у току године узме учешће у научним скуповима и писању и објављивању текстова у часописима у Београду, Чачку, као и другим градовима који објављују научне чланке, за које ће се извршити потребна истраживања на обради предметне грађе.

Запослени ће у циљу истраживања имати прилику за међуинституционалну сарадњу са стручним библиотекама, музејским установама, архивима, лабораторијама, институтима и факултетима. Музеј ће подржавати истраживања, стручно усавршавање и професионалне афирмације својих сарадника кроз финансирање додатних истраживања и трошкова одлазака на стручне скупове и секције према одредбама Правилника о стицању стручних звања и усавршавања запослених у Музеју.

Обим посла изискује запошљавање најмање још једног историчара који би се упутио у рад са збиркама и припремио за дугорочну посвећеност прошлости Чачка и његове најближе околине, прикупљању, обради, смештају и излагању музеалија, што је основна мисија нашег завичајног музеја.

V ИСТРАЖИВАЊА И ЗАШТИТА ПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Прикупљање предмета на терену

Радиће се на проналажењу, евидентирању, проучавању и истраживању музејске грађе на терену (палеонтолошке, археолошке, историјске, уметничке и етнолошке), у архивима, музејима, библиотекама, галеријама, приватним збиркама. Најпре за израду историјата предмета, потом и других проучавања. Планира се истраживање и породичних заоставштина и рад на евидентирању музејског материјала код приватних власника. Посебна пажња биће посвећена научним, културним и јавним радницима, али и припремама за обележавање предстојећих јубилеја.

Теренски рад

Палеонтолошка рекогносцирања

Палеонтолошко одељење радиће у 2026. години завршну фазу снимања палеонтолошких локалитета за потребе публикације *Палеонтологија Чачка и околине*. Планирано је да се заврши са снимањем свих природних споменика и геолошких објеката који чине део геодиверзитета и животне средине.

Археолошка истраживања

- Рекогносцирање општине Лучани

Планиран је наставак ревизионих рекогносцирања на територији општине Лучани. Трајање пројекта *Археолошка карта регије Чачка* – општина Лучани предвиђено је током пет година, а теренски послови су већ започети у кампањама 2020. и 2021. године.

Основни циљ археолошке проспекције терена је израда тачне и поуздане карте у оквиру ГИС платформе са прегледним мапирањем локалитета различитог типа и обима, из више хронолошких периода. Поред мапирања, предвиђено је да се паралелно изради картотека археолошких локалитета на обрасцима које је прописало Министарство културе, ради лакшег и бржег упоређивања археолошке грађе са археолошким мапама.

У овој фази планирана је обрада атара села Ртију, Криваче, Котраже, Пшаника, Белог Камена, Вучковице и ЈЗ део атара Виче.

- Локалитет Градско шеталиште 24А – трећа/завршна фаза

Наставак истраживања на локалитету Градско шеталиште 24А, који се са западне стране граничи са Римским термама – спомеником културе. Овај простор је предвиђен као нови улаз на терме, који ће бити партерно уређен.

Етнолошка рекогносцирања

Наставиће се теренска истраживања како у сеоским срединама тако и у самом граду. Рекогносцирање би се вршило током марта, априла, септембра и октобра месеца. Планирано је и рекогносцирање сеоских гробаља и надгробних споменика на територији Чачка како би се допунила постојећа музејска документација. Истраживање, које би обухватало теренско евидентирање и фотографисање, вршило би се током фебруара, марта, октобра и новембра. Планирана су теренска истраживања сеоске народне архитектуре на територији Чачка која би обухватила рекогносцирање

традиционалних сеоских кућа и привредних зграда у оквиру домаћинства. На тај начин би се стекао увид у бројност ових објеката и, евентуално, њихово конзервирање како би се очувала традиционална архитектура старих сеоских кућа и окућница. Неопходно је спровести теренска истраживања и на територијама општина Лучани и Ивањица, која се, осим истраживања на поједине задате теме, последњих година нису организовала.

Тематска истраживања

Тематска истраживања историјске баштине Одељења за историју

У 2026. години приоритет ће бити рад на три истраживачка пројекта, који ће се наставити и у следећим годинама:

1. Друштвена историја у Чачку у доба кнежевине и краљевине Србије 1815–1914. године, са посебним освртом на грађанску културу и урбано наслеђе
2. Уметнички и политички ангажман Надежде Петровић 1903–1915, посебно сарадња са вајаром Иваном Мештровићем
3. Облици трансформације Чачка и околних градова у епохи социјализма 1945–1991. кроз процесе индустријализације и урбанизације

Сва три пројекта имају за циљ успостављање систематских и дугорочних истраживања, која ће се постепено развијати током наредне деценије. Крајњи резултат ових истраживања биће стварање нових сазнања која ће послужити као основа за концептуално обликовање будућих изложби и сталних музејских поставки.

Истраживање ће бити усмерено на периодичку, архивску грађу и музејске збирке. Биће примењене савремене методе: друштвена и културна историја, историја идеја, микроисторија, политичка антропологија и теорија културе сећања. Истраживачки рад ће подразумевати архивска истраживања у Београду, Чачку, Краљеву, али и другим центрима који поседују релевантну грађу.

За 2026. годину планира се објављивање најмање једне монографије, најмање два научна чланка, учешће на једном научном скупу и припрема радова за релевантне научне часописе од националног значаја са високом категоризацијом, с циљем јачања видљивости рада Народног музеја у Чачку у научној заједници. У оквиру пројекта развијаће се сарадња са другим институцијама, укључујући библиотеке, архиве и сродне музеје, до учешћа на научним скуповима, округлим столовима, панел дискусијама и радионицама. Даљи развој овог пројекта у наредним годинама зависиће од околности које се тренутно не могу у потпуности сагледати, али се свакако планира исти или сличан обим реализације као и у 2026. години.

Поред тога, у 2026. континуирано ће се наставити рад на проналажењу, евидентирању, проучавању и истраживању музејске грађе на терену, у архивима, музејима, библиотекама, галеријама, приватним збиркама. Овај сегмент рада такође се предузима као основа за будуће изложбе или тематске публикације.

Реализација свих активности зависиће од финансија, услова за рад и других околности које се тренутно не могу предвидети. Уколико околности дозволе, могућа је

и пријава пројекта на конкурсе Министарства културе или других донатора, како за конкретна научна истраживања, тако и за опрему која је неопходна за музеолошки рад.

Као и ранијих година, неће се занемарити ни рад на изради историјата репрезентативних предмета који су већ у музеју. Поред тога планира се евидентирање породичних заоставштина код приватних власника.

У зависности од новца који ће се одредити за откуп предмета, као и расположења дародаваца да Музеју бесплатно уступе вредне предмете, извршиће се попуна збирки. Приоритет ће имати материјал којим се употпуњује физиономија постојећих тематских целина, затим теме везане за национално-ослободилачку акцију у XIX и првој половини XX века, потом стварање и успон грађанске класе.

Највећа пажња посветиће се заоставштини личности из ослободилачких ратова 1912–1918. чији се предмети и документација већ налазе у збиркама Одељења за историју Народног музеја у Чачку, али за чије је употпуњавање и контекстуализацију неопходно додатно истраживање, пре свега у музејима, архивима и библиотекама у Београду (Ђорђе Рош, Младен Жујовић, Драгутин П. Гавриловић, браћа Александар, Душан и Милутин Глишић, Радивоје Филиповић, Михаило Гавровић, Надежда Петровић, Степа Степановић). Резултати ових истраживања биће коришћени у обогаћивању постојеће и планирању нове сталне поставке у конаку Јована Обреновића.

Тематска истраживања историјске баштине Одељења за историју уметности

Планирана су теренска и архивска истраживања најзначајнијих црквених споменика XIX века у чачанском крају током којих ће бити обрађена историја, архитектура, живопис, иконостаси и ризнице ових сакралних објеката.

Тематска истраживања Етнолошког одељења

У 2026. години биће настављен рад на већ започетим пројектима у претходним годинама – *Маћанске плоче*, *Ђумуране* и *Истраживање старих заната на територији Моравичког округа*. Наставиће се истраживачка активност и прикупљање експоната и доступне грађе о старим занатима на територији града на основу којих ће бити објављена обимнија публикација и изложба о занатској прошлости града.

Музеј ће у сарадњи са Министарством културе и Центром за нематеријално културно наслеђе радити на пројекту *Заштите нематеријалне културне баштине*. Кустоси ће радити на прикупљању података везаних за традиционална знања и вештине како би учествовали у изради националне листе нематеријалне културне баштине.

VI РАД СА МУЗЕЈСКИМ ЗБИРКАМА

Послови музејске документације

Рад у депоима

У току наредне године наставља се континуиран рад везан за инвестирање, детерминацију, систематизацију и дигитализацију музејских збирки, као и сређивање збирки, паковање и смештај предмета, разграничење фондова са другим установама, враћање позајмљених предмета и гостујућих изложби. Наставља се и посао на ревизији предмета у оквиру већ раније донетог плана, као и унос основних података о предметима у електронску базу података ИМУС. Наставиће се процес фотографисања свих музејских предмета – и оних већ евидентираних и оних који буду новопристигли. У зависности од броја новопримљених предмета и расположивог времена, одређеног динамиком осталих пројеката које реализује Народни музеј, током 2026. године приступиће се паковању и обележавању музеалија. Ове активности имају за циљ лакше руковођење збиркама и припрему предмета за евентуални премештај у други изложбени простор или депо. Циљ наведених активности је обезбеђивање ефикасног и безбедног коришћења предмета за музејске сврхе. У том контексту, планира се и поступна конзервација предмета од папира, метала и текстила, у складу са њиховим физичким стањем и приоритетом у контексту културне и историјске вредности.

Историјско одељење ће током 2026. године наставити рад на ревизији предмета, у складу са раније усвојеним планом. Посебна пажња биће посвећена предметима из периода историје Југославије, у складу са званичним захтевом Музеја Југославије, који је одлуком Републике Србије одређен за матичну установу за југословенско наслеђе (Дел. пр. МЈ, 04; бр. 71-41/25; 20.05.2025). Приоритет ће, такође, имати збирке декорација (одликовања), повеља и диплома, као и збирка фотографија, која представља најбројнији и технички најзахтевнији фонд, чија ће обрада захтевати континуирани рад у наредној деценији. Имајући у виду обим текућих активности и ограничене кадровске капацитете, рад на музејској документацији неће бити могуће спровести у пуном обиму. Стога и у овом сегменту рада остаје приоритетно запошљавање додатног стручњака за историју, који би преузео део терета у раду са збиркама и документацијом.

Етнолошко одељење ће радити на сређивању фото и видео документације, а приоритетан посао биће изналажење и опремање одговарајућих просторија за етнолошке депое. Већ годинама посебан проблем чине предмети већих димензија, као што су разне врсте превозних средстава и пољопривредне справе. Потребно је у 2026. години извршити ревизију дела збирки Етнолошког одељења и реинвентаризацију предмета. Експонати који у етнолошко одељење доспеју откупом или поклоном биће стручно обрађени и документовани. То подразумева унос предмета у улазну књигу, инвентаризацију и прописно попуњавање инвентарних картона. Сви предмети ће бити фотографисани и подвргнути неопходном конзерваторском третману.

Палеонтолошко одељење ће у 2026. години радити на музеолошкој обради предмета који су прикупљени приликом обиласка палеонтолошких локалитета и снимања терена за потребе израде публикације *Палеонтологија Чачка и оклине*.

VII ИЗЛОЖБЕ

Тематске изложбе Народног музеја у Чачку

- У складу са визијом и мисијом Народног музеја у Чачку да баштини наслеђе устанака и ослободилачких ратова током XIX и XX века, планира се реализација изложбе посвећене војводи Степи Степановићу. Напомињемо да је наслеђе ослободилачких ратова 1912 – 1918. постало и део Стратегије развоја културе Града Чачка 2023 – 2027. („Службени лист Града Чачка”, бр. 4, 18. март 2023, стр. 131 – 160). Изложба ће бити приређена у част обележавања 170 година од његовог рођења (1856–2026) и биће постављена у јесен 2026. у Галерији Народног музеја у Чачку. Изложба ће бити тематски посвећена животу и ратном путу војводе Степе Степановића. Представиће се и културна рецепција његове личности у јавности. Посетиоци ће моћи да виде оригиналне документе, фотографије и предмете из збирки Музеја. Планира се и штампање каталога, као и пратећи едукативни програми. Концепт изложбе биће такав да ће омогућити гостовања у другим установама културе или школама.

Поред ове изложбе, током 2026. године планира се бар једна мања тематска изложба у отвореном простору (Галерија на Морави), која би се заснивала на фотографијама збирки Одељења за историју, у циљу повећања видљивости фонда и ангажовања публике.

- Заштитна археолошка истраживања Народног музеја Чачак (2018 – 2025. год.)

Археолози Народног музеја Чачак су у последњих седам година поред редовне делатности на истраживањима праисторијских, античких и средњовековних налазишта као и рекогносцирањима терена, интензивно радили и на надзору и заштитним ископавањима великог броја локација на територији града Чачка. У периоду од 2018. до 2025. године од 26 третираних локација урбане зоне Чачка Народног музеја Чачак је на десет спровео археолошка ископавања мањег или већег обима. План је да се наредне године путем изложбе презентују резултати ових истраживања уз учешће колега конзерватора нашег музеја и гостујућих специјалиста других области (епиграфике – Снежана Ферјанчић, нумизматике – Мирослав Јесретић, биофизичке антропологије – Ксенија Ђукић, Наташа Шаркић).

- Изложба *Мода седамдесетих*

Публици ће се представити експонати који се налазе и чувају у нашем Музеју, а који ће овом приликом бити стручно обрађени. Изложбу ће пратити и стручни каталог.

- Изложба *Чистоћа је пола здравља* о хигијени у прошлости нашег краја, у оквиру које ће публици бити представљени експонати из Етнолошке збирке Музеја који су везани за одржавање чистоће куће, одела и тела.

- 42. Дечји мајски салон: *Мостови – споне између нас*

Гостујуће изложбе

- *Били смо прогнаници*, аутор др Ирена Маврић Жижек, Музеј народне ослободитиве Марибор.

- *Музејски досије: Прича о две потковице*
Интердисциплинарни приступ у научним истраживањима, Народни музеј из Велике Плане.

- *Живот у снази мотора* – Михаило Мика Борисављевић, Музеј рудничко-таковског краја.

- Изложба графике.

- *Папир и пластична фолија у ликовним композицијама*, аутор Велимир Милићевић.

- Изложба слика Милије Белића.

- Гостујући програм Музеја слатка *Кућа Цветића* из Краљева, изложба и предавање.

Гостовање тематских изложби Народног музеја у Чачку

- Палеонтолошко одељење планира и гостујуће изложбе у више градова. У питању су изложбе: *Ишчезли свет минулих епоха*, *Прича о накиту* и *Јелички метеорит* чији је аутор Биљана Чкоњевић.

- Током године планирано је гостовање изложбе *У дубинама провинције* као и изложбе *Овчарско-кабларски манастири*.

Изложбе Народног музеја у Чачку у припреми

- У договору са Народним музејем Србије, за 2027. годину припрема се изложба *70 година открића кнежевских гробова у Новом Пазару и Атеници*. Ова изузетна изложба, на којој ће се приказати сјај кнежевских налаза старијег гвозденог доба на централном Балкану, изискује детаљну и брижљиво планирану припрему. Током наредне године обављаће се конзерваторске припреме материјала из Атенице, додатне анализе, реконструкције и израда каталога.

Манифестације

- *Пливање за Богојављенски крст*
- Манифестација *Музеји 10 дана од 10 до 10*
- *Ноћ музеја*

VIII ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

- *Зборник радова Народног музеја у Чачку, књ. LVI*

Током 2026. године планира се интензиван рад на припреми 56. броја *Зборника радова Народног музеја у Чачку*. На основу већ приспелих и пријављених радова редакција ће започети формирање концепта броја у првом кварталу године. Рад ће обухватити техничку обраду пристиглих рукописа, њихово уређивање у складу са издавачким стандардима, писање рецензија (посебно за радове из области историје), као и завршну редакторску и коректорску обраду текстова. Очекује се објављивање броја до краја календарске године, највероватније и много раније макар у електронском облику, у обиму од око 200 – 250 страна, са 10 – 14 научних радова. Посебна пажња биће посвећена уређењу садржаја тако да одражава мултидисциплинарни карактер рада Музеја, са фокусом на културно-историјско наслеђе Чачка и околине. Планира се активно учешће у обликовању дизајна, графичко-ликовне припреме и штампе издања. Наставиће се и са унапређењем електронског издања *Зборника* (ажурирање сајта, оптимизација за претраживаче, архивирање старијих бројева у отвореним базама података).

- У оквиру рада на истраживачким пројектима планира се израда и објављивање више научних и стручних публикација. Биће објављене монографије и чланци на основу истраживања о грађанском животу, Надежди Петровић и периоду социјализма.

- *Каталог 42. Дечји мајски салон*

Припрема грађе за публиковање

- У сусрет обележавању 75 година постојања Народног музеја у Чачку (1952–2027), током 2026. године биће покренут пројекат свеобухватног истраживања институционалне историје и израде нове споменице Музеја. Ово издање представљаће допуну и проширење постојеће споменице из 2012. године, али ће имати много амбициознији карактер. Биће обухваћене све фазе развоја установе од њеног оснивања 1952. године, укључујући развој збирки, рад стручних тимова, сарадњу са другим установама, кустоске и научне иницијативе, као и све видове програмских активности: изложбе, предавања, издања, перформансе, позоришне представе, филмске пројекције и посебно учешће у пројекту *Чачак – престоница културе Србије 2023*.

У сарадњи са свим садашњим запосленима, споменица ће обухватити и детаљне библиографије садашњих и некадашњих стручњака Музеја, чиме ће се систематизовати допринос појединаца у развоју институције. Посебан значај имаће уношење формулисаних мисије и визије Музеја, као и предложени перспективни план развоја до 2037. године, који ће бити утемељен на досадашњим искуствима и актуелним стратешким документима. Овим пројектом Народни музеј у Чачку неће само обележити јубилеј, већ и оснажити институционалну самосвест, критичку рефлексију и транспарентност, чиме ће се додатно учврстити његова улога у културном животу Чачка и Србије.

- Уколико услови дозволе, биће започета припрема нове монографије посвећене културној историји Чачка и околине у XIX, а затим и у XX веку, која би се реализовала у периоду после 2032. године.

- Палеонтолошко одељење је током претходних година радило на прикупљању материјала, снимању терена и мапирању палеонтолошких локалитета на територији Чачка и околине. Планирано је да се целокупан материјал прикаже у публикацији *Палеонтологија Чачка и околине* у којој ће први пут бити приказани сви палеонтолошки локалитети као и уникатни и јединствени природни експонати који су настали под различитим процесима обликовања Земљине коре. Експонати који ће бити приказани у публикацији имају непроцењиву вредност јер приказују одређену етапу развоја наше планете.

- Археолог Александра Гојгић 2024. године одбранила је хабилитациони рад под називом *Накит из античке збирке од I до V века н.е.* за звање музејског саветника. Следеће године је планирано публиковање овог обимног рада у виду монографије. За потребе израде књиге, нужно је нацртати предмете за табле, рецензије, превод.

- Вишедеценијски истраживачки рад археолога Народног музеја Чачак

омогућава нам да направимо синтезу и пресек до сада откривених материјалних остатака који се тичу раног хришћанства у чачанском крају. Археолошко одељење ће радити на припреми публикације *Књига о раном хришћанству (од 4. до 6. века) у чачанском крају* која подразумева одабир материјала, цртежа, планова, прикупљање литературе.

Антички остаци Чачка имају велики потенцијал за археолошки туризам, стога је у плану осмишљавање античке мапе односно руте античког наслеђа Чачка.

- Током године припремаће се археолошка грађа гвозденог доба за публиковање.

IX БИБЛИОТЕКА

У складу са Законом о библиотечно-информационој делатности библиотека Народног музеја ће у 2026. години обављати послове који обухватају прикупљање, обраду, заштиту, чување, представљање и давање на коришћење библиотечке грађе и извора, као и стварање, размену, позајмицу и дистрибуцију информација које поседује, а у циљу ширења знања, слободног приступа информацијама и њихове промоције.

Набавка и обрада библиотечке грађе

У 2026. години делатност набавке и обраде библиотечке грађе биће усклађена са Правилником о националним стандардима за обављање библиотечно-информационе делатности, али и финансијским могућностима Народног музеја, односно буџетом града Чачка. Набавна политика библиотеке биће, као и до сада, усмерена на потребе кустоса и у договору са њима, а све у циљу попуњавања фонда актуелном и вредном литературом из свих музејских области. Куповина публикација превасходно ће зависити од издавачке понуде у текућој години и расположивих финансијских средстава. У плану је да се настави редовна претплата на стручне часописе.

Осим куповине, библиотека ће активно спроводити међубиблиотечку размену публикација која је најзасуљенији вид набавке литературе у Музеју. Неопходно је спровести детаљан попис свих недостајућих издања и у складу са тим проследити захтеве сарадницима за размену. Такође, у плану је да се све публикације које ће бити издате у 2026. години, као и претходна издања, пошаљу на адресе установа у земљи и иностранству, са којима Музеј има успостављену међубиблиотечку размену. За то је потребно обезбедити неопходну амбалажу и обезбедити средства за трошкове поштарина. Посебна пажња биће посвећена међународној и регионалној сарадњи са установама културе.

У плану је да део фонда библиотеке буде увећан и путем поклона који обезбеђује Народна библиотека Србије, очекујући да ће број приновљених књига бити сразмеран броју добијених књига током претходних година. Сва библиотечка грађа која пристигне у библиотеку Музеја биће најпре прегледана и сортирана у складу са критеријумима које прописују специјалне библиотеке, а потом и инвентарисана и

обрађена у електронском каталогу. Важно је имати у виду да је, као и до сада, неопходно обезбедити техничку подршку за библиотечки програм НИБИС ради безбедног чувања електронског каталога и базе података, али и ради омугућавања свим запосленима у оквиру установе да неометано претражују електронски каталог публикација.

Ревизија и заштита библиотечког материјала

У току 2026. године у плану је прва ревизија библиотечког фонда Народног музеја Чачак, у складу са Правилником о инвентарисању, обради, ревизији и отпису библиотечко-информационе грађе и извора. На тај начин биће прегледане све публикације, утврђен тачан број књига и периодике, а неактуелна, оштећена и неадекватна грађа биће расходована. Након завршене ревизије и утврђивања тачног броја публикација којима библиотека располаже биће потребно ангажовање књиговесца како би се повезале старе и оштећене публикације и како би се израдиле неопходне свеске за фонд из дела за периодичку, ради безбеднијег и економичнијег чувања истих.

Издавачка делатност

Библиотека музеја активно учествује у пословима који се тичу издавачке делатности Музеја, што је планирано и за наредну годину. Стога треба обезбедити куповину ЦИП записа, ИСБН, ИССН и УДК бројева за сва најављена издања. Од 2025. године запослени у библиотеци учествује и у коректорским обрадама текстова из *Зборника радова Народног музеја*, а од наредног броја *Зборника* у плану је и учешће у писању самог текста, односно објављивање рада из области библиотекарства.

Остале активности

- Едукација на обукама, семинарима и предавањима из области библиотекарства
- Евиденције и ангажовање око правовременог достављања електронских и штампаних обавезних примерака публикација
- Вођење евиденције поклоњених музејских издања
- Издавање и пласирање публикација које су сувишни примерци другим библиотекама и музејима
- Продаја и пласман књига у издању Народног музеја Чачак
- Чување и организација свих музејских издања у електронској форми и њихово достављање сарадницима задуженим за одржавање сајта Народног музеја
- Ажурно бележење и достављање свих неопходних података на годишњем нивоу о раду библиотеке Музеја за Мрежу библиотека Србије (МБС), која је намењена за прикупљање, обраду и презентацију статистичких података о библиотекама у Републици Србији. Нова база, која обухвата податке од 2019. године, урађена је као веб

апликација и смештена је на серверима Народне библиотеке Србије.

X ЛАБОРАТОРИЈА ЗА КОНЗЕРВАЦИЈУ И РЕСТАУРАЦИЈУ

У 2026. години планирају се следеће активности:

- конзерваторско-рестаураторски третман материјала за *сталне поставке*, програме и тематске изложбе, конзервација текућег материјала као и превентивна конзервација
- у припреми је процена могућности за скалирање система за праћење амбијенталних услова у музејском простору
- прихват и конзервација археолошких налаза
- предузимање одговарајућих мера и активности, као и набавка материјала у вези са превентивном конзервацијом, као и материјала за адекватно паковање и транспорт музејских предмета; мониторинг амбијенталних услова и опремање изложбених поставки и депоа одговарајућим *data logger* – има и пратећом опремом; предузимање превентивних мера за биолошку контролу
- анализа археолошких предмета, истраживања у домену археометрије и побољшања текућих метода и техника у области конзерваторско-рестаураторских третмана
- припрема и организовање стручне праксе и других видова образовног рада.

Превентивна конзервација

1. Набавка материјала и опреме за превентивну конзервацију
2. Набавка и складиштење материјала за адекватно паковање музејских предмета (чување, транспорт и презентација предмета)
3. Планирање и одређивање стратегије пројекта дезинфекције, дезинсекције и дератизације изложбених простора, депоа, предмета, архивске и библиотечке грађе као и увођења превентивних мера за биолошку контролу
4. Набавка *datalogger*-а и пратеће опреме за изложбене просторе и депое

Редовна средства

1. Хемикалије и материјали за конзерваторско-рестаураторске третмане
2. Лабораторијско стакло и прибор
3. Алат и прибор за конзерваторске третмане
4. Инструменти, апарати, опрема
5. Рачунари и рачунарска опрема

6. Радни заштитни материјал (мантили, заштитне наочаре, рукавице итд.)

Стручно усавршавање

1. Истраживања у области археометрије, анализе и конзервације археолошких предмета – припрема узорака, извођење анализа, тумачење и презентација резултата
2. Учешће конзерватора на тематским семинарима и курсевима, специјалистичким програмима, радионицама

Средства везана за дугорочно опремање конзерваторске лабораторије

1. Планирати завршетак адаптације и санације атељеа и ходника (подови, врата, електричне и водоводне инсталације, вентилација)
2. Лабораторијски намештај и мобилијар
3. Апарати и опрема (анализе и конзерваторски третмани)
4. Опрема за електролизу и стабилизацију металних археолошких предмета

Конзерваторски пројекти

Археолошко одељење

- Реконзервација стаклених посуда из Античке збирке

На основу анализе стања предмета коју су извршили конзерватори музеја у Чачку као и Маје Живковић, конзерватор Централног института за конзервацију из Београда, неопходно је извршити реконзервацију четири стаклена предмета из Античке збирке. Конзервација предмета је извршена 1991. године, а од 1996. године предмети се налазе у сталној поставци. Будући да је дошло до старења материјала за реконструкцију, угрожена је статика предмета, па је неопходна реконзервација предмета.

- Реконзервација фресака из Античке збирке

У сталној поставци Народног музеја изложене су конзервирани делови сликане зидне декорације из VI века са локалитета Градина на Јелици, који представљају веома ретке налазе у Илирику. Конзервирани фрагменти су апликовани на гипсану подлогу, која је анкерима фиксирана на зид. Више пута су морале бити скинуте за потребе изложбе *Градина на Јелици* (2017 – 2018. године), том приликом су фрагменти фреско малтера отпадали. Стога је неопходно извршити реконзервацију са подлогом која је лакша за манипулисање, а такође због планиране нове сталне поставке.

Палеонтолошко одељење

- Рестаурација фосилних лобања из палеонтолошке збирке

Палеонтолошко одељење у збирци поседује лобању диновског јелена, реч је о врсти *Megaloceras giganteus* која је живела за време плеистоцена и изумрла је пре око 77 000 година, са недостајућим роговима као и лобању бизона врсте *Bison priscus* са оптећеним рогом.

- Поред ове рестаурације за потребе Палеонтолошке збирке потребно је урадити и одливкс метсорита који се чувају у Природњачком музеју у Београду.

XI ИНВЕСТИЦИЈЕ И ОПРЕМА

Техничка служба

Поред текућих послова око реализације изложби редовно ће се вршити техничко одржавање, ПП заштита, редовни годишњи прегледи и ремонт система и апарата, као и обука радника.

Материјал и опрема

У наредној години планира се набавка канцеларијског материјала и опреме, материјала и опреме везане за превентивну конзервацију, рачунарска опрема и програми, набавка фото опреме и материјала, хемикалија, материјала и опреме за конзерваторско-рестаураторске третмане и превентивну конзервацију, као и материјала и опреме везане за текуће одржавање зграда и објеката.

XII ОСТАЛИ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Музеј ће у току 2026. године конкурисати за додатна средства код Министарства културе Републике Србије.

У Чачку,
31.12.2025.

Председник Управног одбора

Милаш Чакаћ

НАРОДНИ МУЗЕЈ
ЧАЧАК

П Р И Л О Г

- СТРУКТУРА ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ
РАСХОДА И ИЗДАТАКА У 2026.години

Народни музеј Чачак

- СТРУКТУРА ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ РАСХОДА И ИЗДАТАКА У 2026.години

УКУПНА СРЕДСТВА КОЈА СУ ПЛАНИРАНА У 2026.години

57,956,000.00

УЧЕШЋЕ У УКУПНИМ СРЕДСТВИМА

СРЕДСТВА ОД БУЏЕТА ГРАДА ЧАЧКА **57,948,000.00** **99.99%**

СОПСТВЕНА СРЕДСТВА **8,000.00** **0.01%**

ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА 2026.годину

ЕКОНОМСКА КЛАСИФИКАЦИЈА	Извор финансирања		
	ГРАД ЧАЧАК	СОПСТВЕНА СРЕДСТВА	УКУПНО
411000 Плате, додаци и накнаде запослених	30,922,000.00	0.00	30,922,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	62.03%	0.00%	
412000 Социјални доприноси на терет послодавца	4,687,000.00	0.00	4,687,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	9.40%	0.00%	
413000 Накнаде у натура	0.00	1,000.00	1,000.00
учешће у расходима по пројекту - сопствени приходи	0.00%	20.00%	
414000 Социјална давања запосленима	1,670,000.00	0.00	1,670,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	3.35%	0.00%	
415000 Накнаде за запослене	700,000.00	0.00	700,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	1.40%	0.00%	
416000 Награде, бонуси и остали посебни расходи	1,200,000.00	1,000.00	1,201,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	2.41%	20.00%	
421000 Стални трошкови	7,500,000.00	1,000.00	7,501,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	15.05%	20.00%	
423000 Услуге по уговору	1,513,000.00	2,000.00	1,515,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	3.04%	40.00%	
424000 Специјализоване услуге	165,000.00	0.00	165,000.00
учешће у расходима за програмску активност	0.33%	0.00%	
425000 Текуће поправке и одржавање	750,000.00	0.00	750,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	1.50%	0.00%	
426000 Материјал	550,000.00	0.00	550,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	1.10%	0.00%	
482000 Порези, обавезне таксе и казне	190,000.00	0.00	190,000.00
учешће у расходима за функционисање установе	0.38%	0.00%	

ЕКОНОМСКА КЛАСИФИКАЦИЈА	Извор финансирања		
	ГРАД ЧАЧАК	СОПСТВЕНА СРЕДСТВА	УКУПНО
Укупна средста за 1201-0001 Функционисање локалних установа културе	<u>49,847,000</u>	<u>5,000</u>	<u>49,852,000</u>
УЧЕШЋЕ У УКУПНИМ СРЕДСТВИМА	86.01%	0.01%	86.02%
422000 Трошкови путовања	251,000.00	1,000.00	252,000.00
учешће у расходима за програмску активност	3.10%	33.33%	
423000 Услуге по уговору	5,550,000.00	2,000.00	5,552,000.00
учешће у расходима за програмску активност	68.51%	66.67%	
424000 Специјализоване услуге	1,500,000.00	0.00	1,500,000.00
учешће у расходима за програмску активност	18.52%	0.00%	
426000 Материјал	800,000.00	0.00	800,000.00
учешће у расходима за програмску активност	9.88%	0.00%	
Укупна средста за 1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	<u>8,101,000</u>	<u>3,000</u>	<u>8,104,000</u>
УЧЕШЋЕ У УКУПНИМ СРЕДСТВИМА	13.98%	0.01%	13.98%
УКУПНО ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ У 2026.години	<u>57,948,000</u>	<u>8,000</u>	<u>57,956,000</u>

Народни музеј Чачак

БУЏЕТ ГРАДА ЧАЧКА - ФИНАНСИРАЊЕ у 2026. години

ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ		2026	% учешћа у планираним расходима
411000	Плате и додаци запослених	30,922,000.00	
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	4,687,000.00	
ПЛАТЕ		35,609,000.00	71.44%
414000	Социјална давања запосленима	1,670,000.00	
415000	Накнаде за запослене	700,000.00	
416000	Награде, бонуси и остали посебни расходи	1,200,000.00	
ОСТАЛА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА		3,570,000.00	7.16%
421000	Стални трошкови	7,500,000.00	
423000	Услуге по уговору	1,513,000.00	
424000	Специјализоване услуге	165,000.00	
425000	Текуће поправке и одржавање	750,000.00	
426000	Материјал	550,000.00	
482000	Порези, обавезне таксе и казне	190,000.00	
ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА		10,668,000.00	21.40%
1201-0001 Функционисање локалних установа културе		49,847,000.00	86.02%
422000	Трошкови путовања	251,000.00	
423000	Услуге по уговору	5,550,000.00	
424000	Специјализоване услуге	1,500,000.00	
426000	Материјал	800,000.00	
ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ		8,101,000.00	
1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа		8,101,000.00	13.98%

УКУПНО Народни музеј Чачак

57,948,000.00

2026

Народни музеј Чачак
ФИНАНСИРАЊЕ УСТАНОВЕ У 2026. години

1. Укупна планирана средства за финансирање Народног музеја у 2026.години из средстава буџета града Чачка износе 57.948.000,00 динара

1. 1. Планирана средства за Функционисање установе у 2026.години из средстава буџета града Чачка износе 49.874.000,00 динара.

Ова средства учествују у планираним средствима града 86,02%

- Средства предвиђена у 2026.години за исплату плата запосленима у Музеју износе 35.609.000,00 динара, што представља 71,44% у овину средстава за функционисање установе. Плате су увећане на основу инструкција Министарства финансија за 5,1%.
- Остала давања запосленима (отпремнине, јубиларне награде, помоћ и трошкови превоза на посао) планирана су и износу од 3.570.000,00 динара, што представља 7,16 % у овину средстава за функционисање установе.
- Средства предвиђена за редовно пословање установе (стални трошкови, потрошни материјал, текуће поправке и одржавање зграде и опреме, као и услуге везане за редовно функционисање) планирана су и износу од 10.668.000,00 динара, што представља 21,40 % у овину средстава за функционисање установе.

1. 2. Планирана средства за Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа у 2026.години из средстава буџета града Чачка су планирана у износу од 8.101.000,00 динара, за реализацију програмских активности.

Ова средства учествују у планираним средствима града 13,98%

2. Укупна планирана средства за 2026. годину износе 57.956.000,00 динара и то:

- **из средстава буџета града Чачка 57.948.000,00 динара или 99,99% од укупно планираних средстава,**
- **из сопствених средстава 8.000,00 динара или 0,01% од укупно планираних средстава**

Сви сопствени приходи установе су јавни приходи Града Чачка. У буџету Града Чачка за 2026.годину остваривањем сопствених прихода, решењем ће бити утврђене апропријације за расходе и издатке везане за програмске активности и функционисање установе.

Руководилац заједничке
стручне службе

Мирјана Спасојевић

НАРОДНИ МУЗЕЈ ЧАЧАК

Број

564

30. 12. 20 25 год.

Ч а ч а к

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ

Народни музеј Чачак

Раздео 00; Глава 00; Подекономска класификација 00; функционална класификација 820

јединствени број буџетског корисника 04873

програмска класификација	број апропријациј	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака и прихода		
				Средства из буџета 01	Средства из сопствених извора 04	Укупна јавна средства 2026
Народни музеј Чачак - Расходи и издатци:				57,948,000.00	8,000.00	57,956,000.00

УСТАНОВА У КУЛТУРИ

ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

1201

1201-0001

Функционисање локалних установа културе

49,847,000.00

5,000.00

49,852,000.00

184/0	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	30,922,000.00	0.00	30,922,000.00
	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	30,922,000.00	0.00	30,922,000.00
185/0	412000	Социјални доприноси на терет послодавца	4,687,000.00	0.00	4,687,000.00
	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	3,093,000.00	0.00	3,093,000.00
	412200	Допринос за здравствено осигурање	1,594,000.00	0.00	1,594,000.00
186/0	413100	Накнаде у натура	0.00	1,000.00	1,000.00
	413100	Накнаде у натура	0.00	1,000.00	1,000.00
187/0	414000	Социјална давања запосленима	1,670,000.00	0.00	1,670,000.00
	414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фондова	200,000.00	0.00	200,000.00
	414300	Отпремнине и помоћи	1,300,000.00	0.00	1,300,000.00
	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице	170,000.00	0.00	170,000.00
188/0	415000	Накнаде трошкова за запослене	700,000.00	0.00	700,000.00
	415100	Накнаде трошкова за запослене	700,000.00	0.00	700,000.00
189/0	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	1,200,000.00	1,000.00	1,201,000.00
	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	1,200,000.00	1,000.00	1,201,000.00
190/0	421000	Стални трошкови	7,500,000.00	1,000.00	7,501,000.00
	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	100,000.00	1,000.00	101,000.00

програмска

класификација

број апропријације

економска

класификација

О П И С

План расхода и издатака и прихода

Средства из
буџета 01Средства из
сопствених
извора 04Укупна јавна
средства 2026

	421200	Енергетске услуге	4,000,000.00	0.00	4,000,000.00
	421300	Комуналне услуге	3,000,000.00	0.00	3,000,000.00
	421400	Услуге комуникација	100,000.00	0.00	100,000.00
	421500	Трошкови осигурања	250,000.00	0.00	250,000.00
	421900	Остали трошкови	50,000.00	0.00	50,000.00
192/0	423000	Услуге по уговору	1,513,000.00	2,000.00	1,515,000.00
	423100	Административне услуге	763,000.00	0.00	763,000.00
	423200	Компјутерске услуге	50,000.00	0.00	50,000.00
	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	50,000.00	0.00	50,000.00
	423400	Услуге информисања	180,000.00	0.00	180,000.00
	423500	Стручне услуге	250,000.00	1,000.00	251,000.00
	423700	Репрезентација	150,000.00	1,000.00	151,000.00
	423900	Остале опште услуге	70,000.00	0.00	70,000.00
193/0	424000	Специјализоване услуге	165,000.00	0.00	165,000.00
	424300	медицинске услуге	165,000.00	0.00	165,000.00
194/0	425000	Текуће поправке и одржавање	750,000.00	0.00	750,000.00
	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	500,000.00	0.00	500,000.00
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	250,000.00	0.00	250,000.00
195/0	426000	Материјал	550,000.00	0.00	550,000.00
	426100	Административни материјал	120,000.00	0.00	120,000.00
	426400	Материјал за саобраћај	150,000.00	0.00	150,000.00
	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	180,000.00	0.00	180,000.00
	426900	Материјали за посебне намене	100,000.00	0.00	100,000.00
196/0	482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	190,000.00	0.00	190,000.00
	482100	Остали порези	180,000.00	0.00	180,000.00
	482200	Обавезне таксе	10,000.00	0.00	10,000.00
1201-0003		Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	8,101,000.00	3,000.00	8,104,000.00
206/0	422000	Трошкови путовања	251,000.00	1,000.00	252,000.00
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	250,000.00	1,000.00	251,000.00
	422200	Трошкови службених путовања у иностранству	1,000.00	0.00	1,000.00

програмска класификација	број апропријациј	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака и прихода		
				Средства из буџета 01	Средства из сопствених извора 04	Укупна јавна средства 2026
207/0	423000		Услуге по уговору	5,550,000.00	2,000.00	5,552,000.00
	423400		Услуге информисања	1,500,000.00	0.00	1,500,000.00
	423500		Стручне услуге	2,000,000.00	1,000.00	2,001,000.00
	423600		Услуге за домаћинство и угостителство	150,000.00	0.00	150,000.00
	423700		Репрезентација	100,000.00	1,000.00	101,000.00
	423900		Остале опште услуге	1,800,000.00	0.00	1,800,000.00
208/0	424000		Специјализоване услуге	1,500,000.00	0.00	1,500,000.00
	424200		Услуге образовања, културе и спорта	1,500,000.00	0.00	1,500,000.00
209/0	426000		Материјал	800,000.00	0.00	800,000.00
	426600		Материјал за образовање, културу и спорт	700,000.00	0.00	700,000.00
	426900		Материјали за посебне намене	100,000.00	0.00	100,000.00
УКУПНО РАСХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ				57,948,000.00	8,000.00	57,956,000.00
Народни музеј Чачак - Приходи:				57,948,000.00	8,000.00	57,956,000.00
ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ						
Извори финансирања за функцију 820				57,948,000.00	8,000.00	57,956,000.00
01 Приходи из буџета				57,948,000.00	0.00	57,948,000.00
04 Сопствени приходи буџетских корисника				0.00	8,000.00	8,000.00
УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ				57,948,000.00	8,000.00	57,956,000.00

M. Čakać

Милан Чакајац

Број: 565

Датум: 31.12.2025.

На основу члана 49. став 1. алинеја 9. Статута Народног музеја Чачак („Сл. лист града Чачка“, бр.5/2024-пречишћен текст), Управни одбор на седници, одржаној дана 31.12.2025. године, донео је

ОДЛУКУ

Доноси се Финансијски план Народног музеја Чачак за 2026. годину.

У Чачку, дана 31.12.2025. год.

Народни музеј Чачак
Председник Управног одбора

M. Čakać
Милан Чакајац

Број: 563

Датум: 31.12.2025.године

На основу члана 49. став 1. алинеја 8. Статута Народног музеја Чачак („Сл. лист града Чачка“, бр.5/2024-пречишћен текст), Управни одбор на седници, одржаној дана 31.12.2025. године, донео је

ОДЛУКУ

Доноси се Програм рада Народног музеја Чачак за 2026. годину.

У Чачку, дана 31.12.2025. год.

Председник Управног одбора

Milica Čakać
Милан Чакајац